

נַפְשׁוֹת, בְּמַה דְּאוֹקְמוּהָ וזה כסא המלכות בו דנים דיני נפשות כמו שלמדנו כי היא סוד התכלת שהוא מלשון כליון, **דְּכָל גְּוֹוִינִין טָבִין לְחַלְמָא, בְּר תְּכִלָּא, דְּאִיהוּ בְּרִסְיָא דְּסָלִיק בְּדִינָא דְּנַפְשׁוֹת** ומשום כך כל הגוונים טובים לחלום חוץ מגוון התכלת מאחר שהוא רומז אל הכסא שהוא עולה לדון דיני נפשות (רמ"ק).

בציצית ובעמלק כתוב לשון זכירה

כְּתִיב וְנָתַנוּ עַל צִיצִית הַכֹּהֵן פְּתִיל תְּכֵלֶת. וְנָתַנוּ עַל הַכֹּהֵן לֹא כְּתִיב, אֲלָא וְנָתַנוּ עַל צִיצִית. דְּדָא אִיהוּ דְּחָפִי עַל שְׂאֵר חוּטִין והנה כתוב ונתנו על ציצית וגו' והרי לא כתוב ונתנו על כנף אלא כתוב 'ונתנו על ציצית' מאחר שצריך שחוט התכלת יהיה מעל שאר חוטי הציצית כי זה התכלת הוא המלבוש של המלכות הנקראת ציצית וזה המלבוש הוא בחינת דין שהוא מלביש על חוטי הציצית הלבנים שהם בחינות של המלכות עצמה בסוד שחורה אני ונאווה כי המלכות שחורה בדינים מבחוץ ונאווה מבפנים (רמ"ק). **וְרָאִיתֶם אוֹתוֹ וְזָכַרְתֶּם, וּכְתִיב, (דברים כה) זָכוֹר אֶת אֲשֶׁר עָשָׂה לְךָ עִמְלֶק. מַאי טַעְמָא דָּא** והנה כתוב 'וראיתם אותו וזכרתם' וכתוב 'זכור את אשר עשה לך עמלק' ומה הטעם שבשניהם כתוב לשון זכירה. **אֲלָא לְבָרָא דְּפָרִיץ גְּדָרָא, וְנִשְׁכִּיחַ פְּלָבָא. כָּל זְמַנָּא דְּאָבוּי בְּעֵי לְאוּכְחָא לְבָרִיחַ, הָוָה אָמַר הוּי דְּכִיר כֹּד נִשְׂיָד לְךָ פְּלָבָא** אלא הוא משל לבן שפרץ את הגדר שע"כ נשכו כלב שהרי בכל זמן שאביו

רוצה להוכיח את בנו שלא יפרוץ עוד את הגדר הוא אומר לו תזכור את נשיכת הכלב שהיה נושך אותך [ורג]. **אוֹף הָכָא וְרֵאִיתֶם אוֹתוֹ וְזִכַּרְתֶּם, דְּדָא אִיהוּ אַתְר דְּסִלְקִין נִשְׁמַתִּין לְמִידָן** וכן כאן נאמר בציצית 'וראיתם אותו וזכרתם' כי ע"י ראיית הציצית תזכרו את העונש העתיד לבוא על העוברים על המצוות שהוא סוד עמלק [ורג] כי הרי זה התכלת הוא המקום שבו עולים הנשמות לדון את דינם ולכן ע"י ראיית התכלת יזכרו את העונש ועי"כ יבואו לקיים את כל מצוות ה'.

ההסתכלות בתכלת גורמת לשוב לעבודת השם

כַּגֹּוֹנָא דָא, (במדבר כא) וְהָיָה כָּל הַנָּשׁוּךְ וְרָאָה אוֹתוֹ וְחִי, אַמְאִי וכדוגמת כך הוא מש"כ 'והיה כל הנשוך וראה אותו וחי' ולמה היה הדבר כן. **אַלָּא כִּד סָלִיק לְעֵינָיו, וְחָמִי דִּיּוֹקְנָא דִּהוּא דְנָשִׁיךְ לִיָּה, הָוָה דְחִיל, וְצִלִּי קָדָם יְהוָה, וְהוּא יַדַּע דְאִיהוּ עוֹנָשָׁא דְחַיִּיבֵיא** אלא סוד הדבר הוא שכאשר היה הנשוך מרים את עיניו והיה רואה את נחש הנחשת שהוא כדמות הנחש שנשכו אז הוא היה מתיירא מלפני

אור הרשב"י

שהקב"ה מבקש להזכיר חטאן של ישראל שחטאו ברפידים שנא' (שמות יז) היש ה' בקרבנו, אמר להם זכור את אשר עשה לך עמלק, אשר קרך וגו'.

[ורג] וכמו שכתוב ויסעו מרפידים ויבוא עמלק שמכיון שהם רפו את ידיהם מהתורה אז בא עליהם עונש העמלק.

[ורג] כדאיתא במדרש תנחומא פרשת כי תצא סימן ט' משל למה הדבר דומה למלך שהיה לו כרם והקיפו גדר והושיב בו המלך כלב נשכן אמר המלך כל מי שיבא ויפרוץ את הגדר ישכנו הכלב, לימים בא בנו של מלך פרוץ את הגדר נשכו הכלב, כל זמן שהיה המלך מבקש להזכיר חטא של בנו שפרץ הגדר אומר לו זכור אתה היאך נשכך הכלב, כך כל זמן

הלימוד היומי

הקב"ה ואז הוא מתפלל וחוזר בתשובה לפני השי"ת מאחר שהוא היה יודע שזה העונש המגיע לרשעים (רנה). **כָּל זְמַן דְּבָרָא חָמִי רְצוּעָה דְאַבּוּי, דְּחִיל מְאַבּוּי. אֲשֶׁתְּזִיב מְרְצוּעָה, אֲשֶׁתְּזִיב מְכַלָּא** והדבר דומה לבן הרואה את הרצועה שתלה אביו שכל זמן שהבן רואה את הרצועה שתלה אביו אז הוא מתיירא מאביו ועושה את רצונו שעי"כ הוא ניצול מהרצועה והוא ניצול מהכל. **מֵאֵן גָּרִים לִיּהּ לְאֲשֶׁתְּזוּבָא** ומה גרם לו להינצל. **הֲהוּא דְחָמִי בְּעֵינָיו הֲהוּא רְצוּעָה, הֲהוּא רְצוּעָה גָּרִים לִיּהּ לְאֲשֶׁתְּזוּבָא** אלא הוא בגלל שהוא ראה בעניו את הרצועה כי זו הרצועה היא גרמה לו שינצל מכל דבר רע. **וְעַל דָּא וְרָאָה אֲתוּ וְחִי, חָמִי רְצוּעָה דְאַלְקֵי לִיּהּ, וְאִיהוּ עֶבֶד לִיּהּ לְאֲשֶׁתְּזוּבָא** ומשום כך כתוב 'וראה אותו וחי' כי אז הנשוק היה רואה את הרצועה שהוא הנחש שהוא לקה בזה ועי"כ הוא חוזר בתשובה והיה ניצול ממיתה. **אוּף הָכָא וְרֵאִיתֶם אוֹתוּ וְזָכַרְתֶּם, וְעַשִׂיתֶם וּדְאִי** וכן כאן בציצית נאמר 'וראיתם אותו וזכרתם' כי עי"כ בודאי תבואו לקיים את מש"כ 'ועשיתם'. **וְאִי לֹא, הָא רְצוּעָה, דְּהֵאִי יְגָרוּם לְכוּן, לְמַהוּי תְּבִין לְפוּלְחָנָא דִּילֵי תְּדִיר, וְכִדְיִן וְעַשִׂיתֶם** כי אם לא כן הרי

אור הרשב"י

היו נופלים. כיוצא בדבר אתה אומר עשה לך שרף ושים אותו על נס והיה כל הנשוק וראה אתו וחי, וכי נחש ממית או נחש מחיה? אלא בזמן שישראל מסתכלין כלפי מעלה ומשעבדין את לבם לאביהם שבשמים - היו מתרפאין, ואם לאו היו נימוקים.

[רנה] כדאיתא בראש השנה דף כט עמוד א' והיה כאשר ירים משה ידו וגבר ישראל וגו', וכי ידיו של משה עושות מלחמה או שוברות מלחמה? אלא לומר לך: כל זמן שהיו ישראל מסתכלין כלפי מעלה, ומשעבדין את לבם לאביהם שבשמים - היו מתגברים, ואם לאו -

עומדת כנגדכם הרצועה שרמוזה בתכלת הציצית, ולכן בזה ההסתכלות בתכלת היא תגרום

לכם שתשבו לעבודתי תמיד ועי"כ תקיימו את מש"כ 'ועשיתם'.

התכלת דומה לכסא הכבוד שהיא השכינה הנורמת לאדם לילך בדרך ישרה

**וְלֹא תִתּוּרוּ אַחֲרַי לְבַבְכֶם, יִמְנַע מִנְכוֹן בִּישׁוּן אַרְחִיז
אַחֲרָיִן, וְדָאֵי, לֹא תִתּוּרוּ, וְלֹא תַעֲבְדוּ בִישׁוּן** ומש"כ

ולא תתורו וגו' פירושו שע"י ראיית התכלת ימנע מכם דרכים רעות אחרים ואז ודאי לא

תתורו ללכת בדרכים אחרות כי אז לא תעשו דברים רעים. **וְעַל דָּא סְלָקָא גּוֹזוּן**

תְּכֵלֵא ועל כן עולה הגוון התכלת שבציצית על כל שאר חוטי הציצית [רנז]. **דָּא**

תְּכֵלֵת, דְּמֵיָא לְכֶסֶא הַכְּבוֹד, מֵה כֶּסֶא הַכְּבוֹד, עֶבֶד

לְבַר נֶשׁ לְמַהְדָּ לְאַרְחָא דְּמִישָׁר, לְדַכְּפָא לִיה כי זו התכלת

היא דומה לכסא הכבוד כי כמו שכסא הכבוד שהיא השכינה היא גורמת לאדם לילך בדרך

ישרה ולטהר אותו. **אוּף הֵאֵי תְכֵלֵת, עֶבֶד לְבַר נֶשׁ לְמַהְדָּ**

אור הרשב"י

ויוכל לצאת לרה"ר בזה"ו בטלית מצוויצת ולית לן בה, וכמ"ש בלב חיים סי' ע"ג ע"ש. מצנפת אע"פ שיש לה ד' כנפות פטורה, שנאמר כסותך אשר תכסה בה, פרט למצנפת שאינה עשויה לכסות הגוף אלא את הראש בלבד, ואפילו במקום שנוהגין להיות ראשי המצנפת מושלכים על כתפם וגופם ומתכסה בה ראשם ורובם פטורה כיון שעיקרה לכסות הראש עשויה.

[רנז] ועיין בספר עוד יוסף חי פרשת נח סעיף א' וז"ל: בזה"ו דליכא תכלת ועושין כל הד' חוטין מלבן, הנה בזה מקוימים מ"ע של ציצית כתקנה, דקיי"ל כחכמים דס"ל אין התכלת מעכב את הלבן ואין הלבן מעכב את התכלת, ואע"ג דהרו"ה ז"ל ס"ל כמ"ד התכלת מעכב את הלבן, וכן הוא סברת רבו של מהר"ם בר ברוך ז"ל. מכל מקום כל הפוסקים פה אחד שפה אחת פסקו כחכמים ואין לחוש לסברת הנו"

הלימוד היומי

ניתן להקדיש עבור הנצחות או לרפואה / הצלחה טל' 02-6249000